

Postboks 1025 Sentrum, 0104 Oslo

Telefon 21 02 34 00

Telefaks 21 02 34 01

Besøksadresse Tollbugata 35

Kontingentkonto 8380 08 68621

Bankkonto annet 8380 08 68605

post@forskerforbundet.no

www.forskerforbundet.no

Foretaksnr 971 422 505

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref: 200600072-/SOR

Vår ref: 703/06 SL

Vår dato: 25.08.2006

HØRINGSBREV – FORSLAG TIL SATSINGSPLAN FOR UTDANNINGSSAMARBEID MED NORD-AMERIKA

Det vises til brev av 11.07.06 fra Kunnskapsdepartementet vedlagt forslag til satsingsplan for utdanningssamarbeid med Nord-Amerika.

Forskerforbundet er tilfreds med at departementet legger opp til et forbedret utdanningssamarbeid med Nord-Amerika, og forbundet støtter ønsket om å øke studentutvekslingen med Nord-Amerika og få flere norske studenter til å ta hele eller deler av graden i Nord-Amerika. USA var tidligere et av de viktigste studielandene for norske studenter i utlandet, mens det aldri har vært mange norske studenter i Canada. Andelen studenter fra disse landene i Norge har alltid vært lav. Norske studenter har de siste årene i særlig grad reist til Australia, og studentutveksling med europeiske land viser en positiv utvikling bl a pga utdanningsprogrammer som ERASMUS.

Forskerforbundet mener at utdanningssamarbeid og studentutveksling er viktig bl a fordi Norge trenger arbeidstakere som har internasjonal erfaring og institusjonene trenger internasjonale kontakter og samarbeid. Internasjonale kontakter og samarbeid må utvikles med en rekke land og i en slik sammenheng er en styrking av utdanningssamarbeidet med Nord-Amerika viktig. Det krever imidlertid målbevisst satsing og iverksetting av ulike former for tiltak for å få USA og Canada til å fremstå som attraktive studieland.

Forslaget til satsingsplan inneholder en rekke tiltak. Forskerforbundet slutter seg til hovedtrekkene i forslaget til satsingsplan, men har kommentarer til enkelte av tiltakene.

Studiefinansiering

Forskerforbundet mener at det største hinderet for økt studenttilstrømming til universiteter i USA er de høye skolepengene. Støtten fra Lånekassen til skolepenger utgjør inntil 102.320 kr, men bare 26.160 kr (bachelorstudier)/36.624 kr (mastergradsstudier) gis som stipend, resten gis som lån. Skolepenger utover dette kan dekkes av stipend på inntil 50.000 kr

for spesielt utvalgte lærersteder. Selv om studentene er sikret midler under studiet, vil de opparbeide en betydelig gjeldsbyrde etter endt utdanning.

Etter Forskerforbundets mening må større deler av skolepengene gis som stipend og forbundet støtter forslaget i rapporten om å fullfinansiere skolepenger inntil 52.320 kr for delstudenter og masterstudenter i USA og Canada. Forbundet er enig i prioriteringen av mastergrad- og delstudenter fremfor studenter på bachelor-nivå, men antar at dette kan ha konsekvenser for antallet mastergradsstudenter. Også for norske gradsstudenter i utlandet er det naturlig å begynne på et bachelorstudium for så å fortsette med mastergrad, selv om flere drar ut for å begynne direkte på en mastergrad. Forbundet vil derfor anmode departementet om å følge utviklingen og om nødvendig utvide ordningen med fullfinansiering til også å gjelde bachelorstudenter.

Når det gjelder delstudenter, mener Forskerforbundet at institusjonene må legge vekt på å forhandle frem avtaler om lavere skolepenger.

Forskerforbundet støtter forslaget i rapporten om å innføre en ordning med ettergivelse av lån for studenter som avslutter en utdanning i USA og Canada med bestått eksamen. Dette vil medføre at gjeldsbyrden etter avsluttet utdanning reduseres og tiltaket stimulerer også til fullføring av utdanningene. Dette tiltaket vil for øvrig gjøre det mindre aktuelt å kreve fullfinansiering av studier på bachelor-nivå.

Forskerforbundet støtter forslaget om å åpne for to års finansiering av ettårige mastergradsutdanninger forutsatt opptak til Graduate School fra første år.

Tiltak i/overfor UH-sektoren

De foreslåtte tiltakene i rapporten under dette punktet har til hensikt å øke studenttilstrømmingen fra Nord-Amerika til Norge. Etter forbundets mening vil bilaterale utvekslingsavtaler være et viktig tiltak for å få delstudenter hit. Slike avtaler må regulere faglige, sosiale og praktiske forhold og tilrettelegge alle praktiske sider ved et studieopphold. Forbundet støtter forslaget om at det lages en database over institusjonenes bilaterale avtaler.

For å få gradsstudenter til Norge må institusjonene stimuleres til å utarbeide flere tilrettelagte studietilbud på engelsk, og det må iverksettes informasjonstiltak gjennom nordamerikanske instanser og lærersteder.

Informasjons- og rådgivningstiltak

Økt vektlegging av informasjons- og rådgivningstiltak er helt nødvendig for å få økt studentutveksling. Både SiU, ANSA, institusjonene og Fullbright-kontoret er sentrale aktører. Forskerforbundet mener disse aktørene bør ha et utstrakt samarbeid og vil særlig trekke frem SiUs rolle i dette arbeidet. Forbundet er opptatt av at økt vektlegging av samarbeid med Nord-Amerika ikke må gå på bekostning av arbeidet overfor andre aktuelle samarbeidsland, for eksempel i Europa og Asia, og forutsetter at det avsettes egne midler til å følge opp satsingsplanen for utdanningssamarbeid med Nord-Amerika.

Med vennlig hilsen
Forskerforbundet

Kari Kjenndalen
Kari Kjenndalen
Generalsekretær

Sigrid Lem
Sigrid Lem
Ass.generalsekretær

Gjenpart til: SiU
Universitets- og høskolerådet